

โครงการ กฎหมายสัญญาสู่เยาวชน
เรื่อง รู้กฎหมายรักษาสีบท รู้พัฒนาชีวิตต้องเรียนราม
วันอังคารที่ 20 มกราคม 2558 ณ โรงเรียนราชวินิตบางเขน
บรรยายโดย

รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข

รองศาสตราจารย์สุธินี รัตนวราห

รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข : การศึกษา
กฎหมายนั้น ไม่ว่าจะเรียนกฎหมายหรือไม่ได้เรียนกฎหมายก็ควรที่จะ
อ่าน กฎหมายนั้นจะมีคัมภีร์ ซึ่งเขียนไว้เหมือนกับบทสวดมนต์ พออ่าน
บทสวดมนต์ไปแล้วต้องแปลให้ได้ว่า แปลว่าอย่างไร กฎหมายก็เช่นกัน
ต้องแปลให้ได้ว่า หมายความว่าอย่างไร

ตัวอย่างเช่น ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิตให้เอาไปฉีดยา
เสียให้ตาย คือ จะต้องแปลกฎหมายให้ชัดเจนว่า กล่าวถึงผู้ใด คำว่า
ผู้ใด หมายถึง ใคร ก็ตามนั่นเอง และการประหารชีวิต หมายความว่า
ทำให้ตาย ถ้าไม่ตายก็ยังทำอยู่อย่างนั้นจนกว่าจะตาย ฉะนั้นคำว่าผู้ใด
ต้องโทษประหารชีวิต จึงหมายความว่า ใครก็ตามแต่ที่ถูกศาลพิพากษาว่า
กระทำความผิด แล้วให้ไปลงโทษประหารชีวิตก็ต้องเอาไปทำให้ตาย

สารฝากเตือน

การที่เป็นนักเรียนแล้วไปกระทำความผิดกฎหมาย
อาจจะได้รับการยกเว้นโทษ หรือลงโทษน้อยลงก็ตาม อยากจะเตือน
ลูกหลาน หรือลูกศิษย์ไว้ว่า อย่าไปกระทำความผิดกฎหมายโดย

เด็ดขาด เพราะถ้าไปกระทำความผิดกฎหมายจะต้องถูกจับ เมื่อถูกจับก็อาจจะถูกกักขัง หรืออาจจะถูกลงทัณฑ์ หรือลงโทษก็แล้วแต่ตามกฎหมายบัญญัติ แต่สำคัญที่สุด คือ จะต้องมีการประวัติติดตัว

ตัวอย่างเช่น ไปเล่นการพนันในโรงเรียน ตำรวจมาจับแล้วเอาไปลงโทษแค่ปรับอย่างนี้ ก็จะมีชื่ออยู่ในทะเบียนอาชญากร อาชญากรก็หมายความว่า ผู้เคยกระทำความผิดอาญา ดังนั้นการเล่นการพนันเพียงเท่านี้ ซึ่งอาจจะเห็นว่าเล่นการพนันเอาเงินกันเล็กน้อย หรือเล่นพนันกินน้ำ หรือพนันอะไรก็ตามแต่ ถ้าถูกจับไปแล้วมีโทษ ให้รู้ไว้ว่าจะต้องถูกบันทึกในแฟ้มอาชญากร ถูกพิมพ์ลายนิ้วมือ ไม่ว่าจะเปลี่ยนชื่อ 10 ครั้ง หรือ 20 ครั้ง ก็ไม่รอด เวลาจะไปทำงานก็จะให้ไปเอาประวัติ ก็จะต้องไปหาตำรวจที่โรงพัก แล้วก็ไปขอใบรับรองประวัติ พอไปขอใบรับรองประวัติถ้าเคยถูกจับกุม ไม่ว่าจะตอนอายุเท่าไรก็ตามแต่ก็จะปรากฏประวัติของตำรวจอยู่อย่างนั้น เมื่อมีประวัติอยู่ก็ไม่สามารถที่จะเข้าทำงานได้ ที่ทำงานก็ไม่รับเข้าทำงาน โดยเฉพาะเรื่องลักษณะ ลัทธิ ศาสนา ความผิดฐานลักทรัพย์ กฎหมายบัญญัติว่า ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไป โดยทุจริตผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ การลักทรัพย์ จึงหมายความว่า การไปเอาของผู้อื่นหรือของที่เราไปมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับเขาก็ได้ อย่างนี้จะมีผลความผิด เมื่อมีความผิดก็จะต้องถูกจับกุม ก็จะถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาโทษอะไรต่างๆ เหล่านี้

ดังนั้น ในการกระทำความผิดหากเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเคร่งครัดในการใช้กฎหมาย เมื่อมีกฎหมายเข้ามาถึงเมื่อไรจะเป็นความผิดติดตัว จะเป็นตราบาปติดตัวไป จึงอยากจะขอให้ลูกศิษย์

คำนึงถึงเสมอว่า เมื่อกระทำความผิดเราหนีไม่พ้นแน่นอน บางคนอาจจะหนีไปในระหว่างที่ถูกจับกุม คุณซัง หนีไปจนขาดอายุความลงโทษ แต่ในตอนจับกุมเขาให้พิมพ์ลายนิ้วมือไว้ ตรงนี้เป็นข้อสำคัญตกเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีผู้ประกอบอาชญากรรม แล้วจะอย่างไรเราถึงจะไม่เป็นผู้ประกอบอาชญากรรม ตัวเราเองต้องอย่าไปกระทำความผิด ถ้าไม่แน่ใจว่าจะผิดหรือไม่ ต้องถามคนที่รู้ว่าทำอย่างนี้ผิดกฎหมายหรือไม่ เพราะว่าเมื่อทำลงไปแล้วไปอ้างไม่รู้กฎหมาย กฎหมายนั้นเขียนไว้ว่า “ห้ามไม่ให้อ้างว่าไม่รู้กฎหมาย” ทุกคนต้องรู้กฎหมายเสมอเหมือนกันหมด และเมื่อถูกจับก็จะดูอีกว่ามีใครบ้างที่กระทำความผิดร่วมกับคุณ เห็นหรือไม่ ที่มีการขึ้นภาพและข้อมูลอยู่ตามโทรทัศน์ จะมีผู้สมคบหรือผู้ที่ร่วมกระทำความผิด ตรงนี้เป็นข้อสำคัญ นักเรียนกำลังอยู่ในวัยที่รักเพื่อน ตามเพื่อนตรงนี้เป็นปัญหา

ตัวอย่างเช่น นาย เอ เป็นเพื่อนนักเรียนของ นาย บี นาย เอ มีห่ออะไรบางอย่างมาฝาก บอกว่าจะกลับบ้านไม่ทัน นาย บี ช่วย แวะเอาห่อนี้ไปบ้านเราให้หน่อย หรือถ้าหากมีคนชื่อ นาย ซี มาถามว่าเราฝากของให้หรือไม่ ให้นาย บี เอาให้ นาย ซี ด้วย แล้ว นาย บี ก็ไป ปรากฏว่า นาย บี จะเอาของไปบ้าน นาย เอ ยังไม่ถึง ไปแค่กลางทางมีคนมาถามว่า คุณเป็นเพื่อน นาย เอ ใช่หรือไม่ นาย เอ เอาของฝากไว้ให้หรือไม่ ผมคือ นาย ซี ที่จะต้องได้รับของอันนั้น นาย บี ก็เอาของให้นาย ซี ตำรวจก็เข้ามาจับกลายเป็นยาเสพติด ผมถามว่า นาย บี ผิดหรือไม่ นาย บี จะไปอ้างไม่รู้ไม่เห็น ไม่รู้เรื่อง อะไรต่างๆ เมื่อนาย บี สู้คดีก็อาจจะรอดได้ แต่จะมีประวัติว่าเป็นผู้ค้ายาเสพติด และบางทีจะถูกบันทึกกรายชื่อไว้ เมื่อไปต่างประเทศเขาก็ไม่อนุญาตให้เข้าไปในประเทศเขา เพราะเขาจะอ้างว่าเคยถูกกล่าวหาว่าขนยาเสพติด เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น นาย เอ เป็นเพื่อนกับ นาย บี นาย เอ ขับจักรยานยนต์มาชน นาย บี ให้ไปเป็นเพื่อน จะไปธุระตรงนี้ไม่ถึง 5 นาที พอไป นาย เอ ก็บอกให้ นาย บี ขับให้หน่อย แล้วก็ให้ นาย บี ขับไปใกล้ๆ คน แล้วก็กระซอกสรวลถามว่า นาย บี จะรอดกฎหมายหรือไม่ ไม่รอดกลายเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ และถ้าหากไปกัน 3 คน สมมติว่าไปจักรยานยนต์ 2 คัน เมื่อเป็นอย่างนี้ก็จะเข้าองค์ประกอบใหญ่ คือ ชิงทรัพย์ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป เป็นความผิดฐานปล้นทรัพย์ เห็นหรือไม่ การมีเพื่อน คุณคบเพื่อน อันตรายที่สุดคือเพื่อนไม่บอกว่าจะชวนเราไปกระทำความผิด ดังนั้น เวลาใครชวนไปไหนคุณจะต้องรู้ว่าเขาไปไหนกันแน่ ถ้าเห็นเหตุการณ์หรืออะไรที่ไม่สมควร จะต้องแยกตัวออกมาทันที ไม่เช่นนั้นก็จะถูกหาว่าสมคบ

กฎหมายสันนิษฐานไว้แปลกๆ คำว่าสันนิษฐานของกฎหมาย จะบอกไว้ก่อนว่าผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นผู้ผิด หรือในขณะเดียวกันพวกท่านเห็นคนเล่นการพนันกันอยู่ ก็เข้าไปยืนดู พอตำรวจมาจับคุณต้องข้อสันนิษฐานแล้ว ผู้ใดอยู่ในวงการพนันให้ถือว่าผู้นั้นเล่นการพนัน หรือให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นการพนัน จนกว่าคุณจะไปนำสืบได้ว่าไม่ได้เล่นจริงๆ ก็อาจจะรอดไปได้ แต่ในกรณีนี้พอถูกจับก็จะถูกลงทะเบียนไว้ ทะเบียนอาชญากรหรืออาชญากรรม อย่างนี้เป็นต้น ดังนั้น ไม่ว่าจะทำอะไร ถ้าไม่ต้องการที่จะกระทำความผิดไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับคนอื่นเป็นดีที่สุด ดังนั้น ครูกำลังจะบอกว่าการที่จะดำรงตนเป็นผู้บริสุทธิ์ การที่จะดำรงตนเป็นผู้ที่ไม่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเป็นเรื่องยากพอสมควร ยิ่งในสังคมปัจจุบันให้ระวัง การพัฒนาในเรื่องของการกระทำความผิดนั้นมากขึ้นเรื่อยๆ แม้กระทั่งในเรื่องไปไหนเดี๋ยวนี้อย่าว่าแต่ผู้หญิงเลย ผู้ชายไปวัดยังต้อง

ให้ระวังพระ ระวังจะถูกลวงละเมิดทางเพศ คือ อย่าไว้วางใจคน คดีสำคัญๆ เช่น คดีข่มขืนกระทำชำเรา ตำรวจจับผู้ร้ายได้เร็ว เพราะว่าพอตำรวจไปเห็นผู้ที่ถูกข่มขืนตาย ถูกบีบคอตายหรือถูกแทงตาย ก็จะสามารถสืบฐานไว้ก่อนว่าจะต้องเป็นคนที่รู้จักกัน จะตามสืบใช้เวลาไม่นานก็จะจับได้ เพราะคนที่ใกล้ชิดส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่กล้าข่มขืน คนใกล้ชิดไม่ควรไว้วางใจ ชอบไปนอนบ้านเพื่อน เพื่อนอาจจะไม่มีใครอยู่ในบ้านนั้น จะออกมาหาตอนกลางคืนอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้น การที่เราเป็นคนจะต้องระวังภัย และจะต้องคิดอยู่เสมอว่าต้องไม่กระทำอะไรที่เป็นความผิด ตรงนี้เป็นเรื่องที่ชี้ให้เห็นว่าการกระทำของคนนั้น เราไม่ได้กระทำแต่อาจถูกกฎหมายสันนิษฐานว่ากระทำ และโดยเฉพาะเรื่องยาเสพติดเป็นเรื่องที่จะต้องหนีให้ได้ ครูไม่อยากจะใช้คำว่าเพื่อนให้กินอะไรก็อย่ากิน คืออย่าไว้วางใจเพื่อนนัก จริงอยู่เพื่อนอาจจะรักเราอยากให้ติดยาเสพติดเหมือนกัน อย่างนี้อนาคตจะหายไปเลย

กฎหมายอาญา

กฎหมายสำคัญที่มีการจับกุม คุณซังจะเรียกว่ากฎหมายอาญา ซึ่งกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่มีการลงโทษ โทษที่ลงกับผู้กระทำความผิดอาญานั้นประกอบด้วย

1. ประหารชีวิต คือ เอาไปฉีดยาให้ตาย
2. จำคุก จะมีด้วยกันหลายอัตราจนถึงตลอดชีวิต
3. กักขัง เป็นเรื่องที่จำคุกในระยะสั้น แล้วมีการเปลี่ยนโทษให้เป็นกักขัง

4. ปรับ จะต้องมีการชำระเงินค่าปรับ

5. รับผิดทรัพย์สิน มีด้วยกัน 2 ประเภทที่สามารถปรับได้ คือ

5.1 รับผิดทันที คือ ทรัพย์สินที่มีไว้โดยผิดกฎหมาย ซึ่งจะต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้ เช่น ใครมียาเสพติด หรืออะไรต่างๆ ไว้ครอบครองจะต้องปรับ เป็นต้น

5.2 รับผิดไม่รับผิดก็ได้ เช่น ทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อทำครัวหรือทำสัมตำ คือ เอาซากหรือครกไปตีหัวคนอื่น ศาลก็คิดว่าปรับไปก็ไม่มีประโยชน์อะไร ก็จะไม่ปรับก็ได้อยู่ที่ดุลยพินิจของศาล

ตรงนี้อาจจะให้มองเห็นง่ายๆ ว่าถ้ามีโทษ เมื่ออ่านกฎหมายฉบับนั้นแล้วให้ดูเสียว่ามีโทษหรือไม่ ถ้ามีโทษอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีทุกข้อก็แล้วแต่ คือ ประหาร จำคุก กักขัง ปรับ รับผิดทรัพย์สิน ในกฎหมายฉบับนั้น ถือว่ากฎหมายฉบับนั้นมีโทษทางอาญา

ในการดำเนินคดีอาญา ซึ่งการดำเนินคดีอาญาจะมี 2 ด้าน คือ ด้านที่เราไปดำเนินการเอง เราไปฟ้องที่ศาลได้เลย ในคดีอาญาใครมาตบหน้าเราก็ไปยื่นฟ้องได้เลย ไม่ต้องแจ้งตำรวจก็ได้ แต่อีกด้านหนึ่งถ้าเราไปแจ้งตำรวจ ตำรวจก็ต้องสอบสวน เมื่อสอบสวนเสร็จก็จะส่งอัยการ ด้านอัยการก็จะไปพิจารณาว่าจะฟ้องหรือไม่ ถ้าอัยการฟ้องก็จะยื่นฟ้อง ถ้าไม่ฟ้องอัยการก็จะสั่งว่าไม่ฟ้อง ก็จะปล่อยตัว แต่ในกรณีที่เราไปฟ้องคดีเองนั้นก็จะมีปัญหาอีก คือต้องดูว่าเราฟ้องอยู่ในอายุความหรือไม่ บางอย่างมีอายุความ บางอย่างขาดำ ซึ่งการดำก็มี 2 คำ

ตัวอย่างเช่น เวลาเราเจอเพื่อนเราบอกไอ้หน้าหมา ไอ้เหี้ย มึงไอ้หน้าเหี้ย หรือ ไอ้หน้าหมา ทั้งๆ ที่ใครดูแล้วว่าหน้าคล้ายๆ หมา แต่ไม่ใช่หมา อย่างนี้จะเป็นคำด่าเฉยๆ คำไอ้สัตว์ ถูกล้างลายใส่ ตรงนี้เป็นเรื่องการดูถูกเหยียดหยาม การดูถูกเหยียดหยามเป็นเรื่องดูหมิ่น ซึ่งหน้า เป็นต้น

ถามว่าทำไมถึงไม่เป็นหมิ่นประมาท เพราะคำว่าหมิ่นประมาท หมายความว่า ไปรับรองหรือไปบอกว่า มีเหตุการณ์อย่างนั้นจริง

ตัวอย่างเช่น บอกว่าตระกูลมึงเป็น ชีพุด กุดถั่ง กันทั้งตระกูล อย่างนี้เป็นต้น อาจจะไม่เป็นทั้งตระกูลหรือเป็นแค่คนเดียว ก็ฟ้องได้ว่าไปหมิ่นประมาท ยิ่งจริงก็ยิ่งผิด เขาเป็นก็เรื่องของเขา คุณไปว่าเขาให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ อย่างนี้เป็นต้น

ในการที่จะดำเนินคดีทางอาญานั้น ดำเนินได้ 2 วิธี คือ

วิธีที่หนึ่ง เราไปดำเนินการฟ้องคดีเอง เราไปแจ้งความร้องทุกข์ เราเป็นผู้เสียหายเอง เราเสียหายจากการกระทำ ความผิดจากผู้อื่นเขามาทำ ตำรวจก็จะไปเรียกคนที่ทำร้ายเรามาสอบสวนหรือจับกุม

วิธีที่สอง เรียกว่า เราไม่ได้เป็นผู้เสียหาย แต่เห็นการกระทำอาญาเกิดขึ้น แล้วเราก็ก๊วไปกล่าวโทษ

เห็นหรือไม่ จะมีร้องทุกข์กับกล่าวโทษ จะคนละเรื่องกัน ร้องทุกข์หมายความว่า เราเสียหายเอง แต่กล่าวโทษนั้น เราไม่ได้เป็นผู้เสียหายแต่เป็นเพียงผู้เข้าไปยุ่งเรื่องคนอื่นเท่านั้น คือ อยากจะ

เป็นพลเมืองดี ไม่มีใครจ้างหรือใช้ พอเห็นคนกระทำความผิดเกิดไม่ชอบใจ ก็ไปกล่าวโทษกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ว่าผมพบเห็นการกระทำความผิด คนนั้นคนนี้กระทำความผิด ทำผิดอยู่ตรงนั้นตรงนี้ ตำรวจก็จะบันทึกไว้ว่าเรามากกล่าวโทษเพื่อจะให้มีการดำเนินคดีอาญา แต่ถ้าหากแจ้งความร้องทุกข์ให้ระวัง เวลาไปแจ้งความร้องทุกข์ มีเรื่องที่ว่า พอเราไปแจ้งความ เราบอกมาแจ้งความ ซึ่งเราไม่ได้รู้กฎหมายโดยตรง เขาก็จะบันทึกให้ว่าวันนั้นวันนี้ อาจารย์คนนั้นคนนี้ มาแจ้งข้อความไว้ว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ตำรวจจึงบันทึกไว้เพื่อเป็นหลักฐาน ตัวเราก็คงคิดว่าเรียบร้อยแล้ว จริงๆ แล้วไม่ ซึ่งจะเรียกว่าเป็นการเป่าคดี การแจ้งความร้องทุกข์จะต้องเป็นเรื่องที่ไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่า เราเกิดความเสียหาย และประสงค์ให้ตำรวจเขียนว่า เราประสงค์ให้ไปจับคนกระทำความผิดหรือทำให้เอาคนที่กระทำความผิดไปลงโทษตามกฎหมายส่วนสำคัญจะอยู่ตรงนี้ การกล่าวโทษเราไม่ใช่ผู้เสียหายก็ไปบันทึกข้อความไว้ ไปบอกเขาไว้ แต่ในการร้องทุกข์เราเป็นผู้เสียหายโดยตรง ต้องบอกให้ไปเอาคนที่กระทำความผิดต่อเรามาลงโทษให้ด้วยตรงนี้ถึงจะเป็นผลทางกฎหมาย ถ้ามาเป็นผลทางกฎหมายอย่างไร จะมีการนับระยะเวลาของคดี พอเราไปแจ้งความจะนับระยะเวลาของคดีแล้ว ถ้าเป็นคดีหมิ่นประมาท ถ้าไม่ไปแจ้งความร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน หรือ 90 วัน ก็จะขาดอายุความตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องฟังเสียง

กฎหมายแพ่ง

คดีแพ่ง เป็นคดีที่พูดถึงสิทธิของเรากับคู่กรณี หรือสิทธิของเราต่อรัฐ พูดง่ายๆ คดีแพ่งจะเกิดได้ต้อง

1. เราต้องการให้เขาชำระหนี้ หรือให้ชำระความเสียหาย หรือดำเนินการตามสัญญา

2. ต้องการบังคับให้เป็นไปตามสิทธิของเรา

ตัวอย่างเช่น ญาติเราตาย ทรัพย์ที่มีอยู่นั้นก็กลายเป็น ทรัพย์มรดก ซึ่งทรัพย์มรดกก็คือ ทรัพย์สินของผู้ตาย ดังนั้น ผู้ตายเมื่อมี ทรัพย์มรดกก็จะตกทอดสู่ทายาท ที่สำคัญที่สุดจะต้องมีผู้จัดการมรดก การที่จะไปร้องให้เป็นผู้จัดการมรดก คือ การใช้สิทธิทางศาล เพื่อให้ ศาลบังคับให้เหมาะสมดังสิทธิว่าเรามีสิทธิอย่างนั้นอย่างนี้ หรือเรามี สิทธิเลือกตั้ง เขาไม่ให้เข้าไปในคุหาเลือกตั้งเราก็ฟ้องในทางแพ่งได้ว่า กิดกันไม่ให้เราใช้สิทธิ ฟ้องอาญาได้ในฐานะเขาเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบ

บางอย่างจะเป็นทั้งทางแพ่งและอาญา การเป็นทั้ง แพ่งทั้งอาญาจะดีตรงที่ ถ้าเป็นอาญาจะมีโทษ 5 ประการ ในทางแพ่ง นั้นไม่มีโทษแต่จะมีสภาพบังคับว่าให้ชำระหนี้ หรือให้หยุดปฏิบัติหรือ ให้ทำประการใดประการหนึ่ง ดังนั้นเวลาไปยืมเงินเขา ถ้าไม่อยู่ใน บังคับของกฎหมายก็ไม่ต้องมีหลักฐาน แต่ถ้าอยู่ในบังคับกฎหมาย ถ้า จะไปฟ้องเขาจะต้องมีลายมือชื่อผู้รับผิดชอบเป็นสำคัญ เช่น เพื่อนมายืมเงิน คุณไป คุณก็ให้จดไว้ว่าเขาเป็นหนี้คุณ จำนวน 10,000 บาท อย่างนี้ให้ ลงลายมือชื่อ ไม่ใช่บอกว่า นาย ก เป็นหนี้ ข้าพเจ้า 50,000 บาท แล้ว เราถึงลงลายมือชื่อเราอย่างนี้ไม่ได้ ต้องลงลายมือชื่อฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบ เป็นสำคัญ เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น นาย เอ เป็นหนี้ นาย บี 5 ล้านบาท นาย บี ไปฟ้องให้ นาย เอ ชำระหนี้ ปรากฏว่า นาย เอ ไม่มีเงิน นาย เอ บอกไม่มี ไม่หนี้ ไม่จ่าย นาย บี ที่เป็นเจ้าหนี้ก็ไม่ว่าจะทำอย่างไรก็ไปฟ้องให้ชำระหนี้ 5 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยและค่าเสียหายอื่นๆ ปรากฏว่า นาย เอ แพ้ความต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษานั้น แต่ก็ไม่มีที่จะชำระให้ นาย เอ บอกว่าไม่มีแล้ว นาย บี จะทำอะไร ไม่มีก็คือไม่มี นาย บี ก็ไม่ได้อะไรจาก นาย เอ แต่ถ้า นาย เอ มีทรัพย์สินอยู่ นาย บี ก็ต้องร้องต่อศาลให้บังคับเอาจากทรัพย์สิน ให้ยึดทรัพย์สินมาขายทอดตลาด แต่ถ้า นาย เอ ไม่มีให้ก็คือไม่มีให้ เป็นต้น

ลำดับต่อไปครูก็จะให้อาจารย์สุธินันทานพูดในเรื่องของกฎหมายอื่น ที่ท่านเชี่ยวชาญอยู่ท่านสอนกฎหมายเรื่องเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กมานานแล้ว เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ สิ่งที่คุณพูดนั้นเป็นเรื่องทั่วไป แต่ที่รองศาสตราจารย์สุธินัน รัตนวราห ท่านจะพูดนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพวกคุณโดยเฉพาะเลย เชิญครับ

รองศาสตราจารย์สุธินัน รัตนวราห : วันนี้เราก็คืออยู่ในหัวข้อ “รู้กฎหมายรักษาสีธรรม รู้พัฒนาชีวิตต้องเรียนราม” รู้กฎหมายรักษาสีธรรม ตรงนี้เราควรที่จะรู้อะไรบ้าง ที่เราจะรักษาสีธรรมในฐานะที่เราเป็นเยาวชน ในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น ก็จะมีกฎหมายในส่วนปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชน ก็เป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก และในส่วนที่เป็นกฎหมายที่จะเข้ามาดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ก็เป็นพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว

วัยที่เป็นเด็กและเยาวชนนั้นเมื่อกระทำความผิด จะไม่ถูกดำเนินคดีในศาลธรรมดาทั่วไป เนื่องจากว่าในปัจจุบันนี้ได้มีการ

จัดตั้งศาลพิเศษขึ้นมาจนครบทุกจังหวัดแล้ว นั่นก็คือ ศาลเยาวชนและครอบครัว ในส่วนของศาลเยาวชนและครอบครัว ก็มีอำนาจดำเนินการใน 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ศาลเยาวชน คือ ศาลที่เข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา และเด็ก เยาวชน ที่มีปัญหาความประพฤติ รวมถึงกรณีที่ต้องไปคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยให้เป็นอำนาจของศาลเยาวชนในส่วนหนึ่ง ตรงนี้เป็นส่วนของศาลเยาวชน

2. ศาลครอบครัว ก็เป็นเรื่องของคดีแพ่ง เฉพาะที่ต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว เช่น เรื่องการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ต่างๆ ในฐานะที่เป็นผู้เยาว์ เรื่องของการที่ประสบปัญหาพ่อแม่หย่าร้าง แทนที่จะไปสู้คดีเอาแพ้ชนะกันในศาลธรรมดาตรงนี้ก็จะมามีผลกระทบต่อผู้เยาว์ที่เป็นบุตร เป็นบิดา ที่อยู่ครอบครัวด้วย ถ้าหากว่ามีการไปต่อสู้เอาแพ้ชนะกันจริงๆ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วถ้ามีคนเข้าไปคอยช่วยประสาน ช่วยสร้างความปรองดอง หรือประนีประนอมกัน ก็อาจจะหันกลับมาคืนดีกันแล้วก็นำไปสู่ครอบครัวที่เป็นสุขได้ ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของขอบเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว

อายุกับความรับผิดชอบ

เมื่อเด็กหรือเยาวชนได้มีการกระทำความผิดขึ้นมา ซึ่งจะต้องถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนนั้น ก็ต้องไปเกี่ยวพันกับเรื่องอายุความรับผิดชอบกัน ถ้าไม่อย่างนั้นจะมีคำถามว่าถ้าเด็ก 3 – 4 ขวบ เกิดผู้ใหญ่ให้ลูกซนปึงกินแล้วแย่งกันไปแย่งกันมา เอาไม้ลูกซนไปแทงกัน

ถามว่าต้องถูกตำรวจจับหรือไม่ อาจารย์ก็ต้องถามต่อว่าจับไปแล้วจะเอาไปทำอะไร เอาขึ้นศาลไหน แล้วจะให้ศาลว่าอะไรตรงนี้ต้องดู เพราะศาลก็มีอำนาจจำกัดอยู่ในเรื่องตามประมวลกฎหมายอาญานั้นเอง เรื่องความรับผิดชอบทางอาญาว่าถ้าเด็กอายุเท่าไร ศาลจึงจะมีอำนาจเข้าไปดำเนินการ ในส่วนที่จะให้อำนาจศาล คือ ขณะกระทำความผิดอายุเกิน 10 ปี

ในช่วงของอายุของเด็กและเยาวชนจะแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ เด็กที่จะถูกดำเนินคดีอาญาเมื่อทำความผิดแล้ว ถูกฟ้องว่ากระทำความผิดอาญาได้ต้องมีอายุเกิน 10 ปี แต่ไม่เกิน 15 ปี พวกเราก็จะอยู่ในวัยที่เป็นเด็ก ถ้าเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี จะเรียกว่าเยาวชน ตรงนี้ได้สิทธิพิเศษบางประการ ถ้ามองในมุมของการถูกดำเนินคดี คือ ในช่วงอายุของการเป็นเด็กหรือเป็นเยาวชน ที่ว่าถ้าทำผิดแล้วจะไม่ถูกฟ้องในศาลธรรมดาทั่วไป แต่จะถูกดำเนินคดีในศาลพิเศษ คือ ศาลเยาวชน ลักษณะการดำเนินคดีของศาลเยาวชนก็จะมุ่งที่จะพยายามให้เด็กเยาวชนกลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี ไม่ได้มุ่งที่จะลงโทษ ลงทัณฑ์ แต่ในการให้กลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดีก็ไม่ใช่เรื่องที่พึ่งปรารภนา เป็นต้นว่า แม้จะไม่ถูกจำคุกซึ่งเป็นโทษอาญา แต่เวลาที่ส่งตัวไปสถานฝึกและอบรมต้องไปอยู่ในสถานที่เหล่านั้นคงจะเคยพบเห็นข่าว ถ้ามีความสุขก็คงไม่มีข่าวหลบหนีกันออกมา ทางที่ดีเราควรจะต้องเลี้ยงดูว่า

ในส่วนที่จะให้เข้าใจเล็กน้อยบางครั้ง การที่เราถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาควบคุมตัว ก็ได้หมายความว่า เรานั้นกระทำความผิดเสมอไปจริงหรือไม่ มีตัวอย่างคดีมากมายพอถูกจับแล้วมีข่าวใหญ่โต บางทีลงหน้าหนังสือพิมพ์เหมือนว่าศาลได้พิพากษาไปแล้วว่า

กระทำความผิด แต่ท้ายที่สุดเราก็ไม่ได้ติดตามดูเลยว่าอาจจะเป็นผู้บริสุทธิ์ก็ได้ อาจารย์ก็จะฝากไว้ว่าถ้าเราไปเจอสถานการณ์แบบนี้เราก็ควรจะรู้ถึงสิทธิของเราบ้างว่าเรานั้นมีสิทธิอะไร อย่างในกรณีเป็นเด็กหมายความว่า ในขณะนั้นอายุยังไม่เกิน 15 ปี สมมติว่าตำรวจจะเข้ามาค้นตัวเรา แล้วก็บอกว่าเรานั้นมียาบ้า ในทางกฎหมายแล้วตำรวจไม่มีอำนาจถ้าเรานั้นเป็นเด็ก เพราะตัวกฎหมายบัญญัติว่า ห้ามไม่ให้จับกุมเด็กในข้อหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดซึ่งหน้า หมายความว่า เห็นเรากำลังทำผิด เช่น เรากำลังต่อยกับเพื่อนกำลังชกต่อยกันอยู่ ก็สามารถเข้ามาจับได้เลย เพราะเห็นคาตาเลยว่ากำลังทำผิด แต่มียาบ้าตรงนี้บอกเป็นความผิดซึ่งหน้า เห็นเรากำลังทำผิดการครอบครองคงไม่มีใครอยู่ๆ ถอยยาบ้าเดินยั่วไปยั่วมา ฉะนั้นจะต้องอยู่ในตัวไม่ใช่ความผิดซึ่งหน้าแน่นอน เป็นต้น การค้นก็ต้องมีหมายค้นมีอะไรต่างๆ ที่กำหนดต้องเป็นอย่างนั้น ฉะนั้นตรงนี้อะไรไปตกใจ พอตำรวจมาให้ฟังรู้ว่าตรงนี้ตำรวจไม่มีอำนาจ แต่ว่าต้องดูตามสถานการณ์ ถ้าอยู่ตรงที่ไม่มีใครแล้วเราไปขัดขืนตำรวจต้องฟังนึกเหมือนกันว่าเราจะปลอดภัยหรือไม่ ต้องพยายามหาทางให้ปลอดภัยเดินไปหากลุ่มคนหรือให้มีคนเป็นพยาน แต่ถ้าเป็นคนที่อายุเกิน 15 ปีไปแล้ว ไม่ใช่เด็กอยู่ในช่วงของเยาวชนตำรวจจะดำเนินการได้เหมือนกับผู้ใหญ่ทั่วไป การจับกุมฐานสงสัยว่าได้กระทำความผิดมาแล้วจะหลบหนีหรืออะไรต่างๆ สามารถที่จะจับได้ ก็ไม่ได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษมากนัก

การกระทำที่เป็นความผิดของเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ

การกระทำที่เป็นความผิดของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะ หมายความว่า ผู้ใหญ่ทำไม่ผิด แต่เราอายุน้อยๆ ไปทำแล้ว

ทำไมผิด บางคนบอกกฎหมายไม่เป็นธรรม กฎหมายจ้องที่จะเอาผิดอะไรกับเด็ก แต่ในบางเรื่องจุดมุ่งหมายจริงๆ ก็ต้องการให้ความคุ้มครอง ต้องการให้เด็กและเยาวชนพัฒนาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่จะเป็นอนาคตของชาติ ฉะนั้นก็จะมีข้อจำกัดบางประการที่ไม่ให้เด็กและเยาวชนทำ

ตัวอย่างเช่น สถานที่บางอย่างที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะเรียกว่าสถานที่โจคร คือ ไม่ควรจะไป เช่น สถานบันเทิงบางประเภทที่ผู้ใหญ่ต้องมาผ่อนคลาย ผู้ใหญ่เข้าไปก็จะได้ไม่ผิด ซึ่งจะมีการกำหนดอายุ ก็จะมีเขียนว่าเด็กอายุไม่ถึง 18 ปีห้ามเข้า ตรงนี้ที่ต้องเขียนไว้ ก็เป็นเพราะว่าต้องเป็นไปตามกฎหมาย แล้วถ้าเด็กเข้าไปใช้บริการสถานที่อย่างนั้นก็ผิดทั้ง 2 ฝ่าย คือ ผู้ให้บริการก็ผิด ผู้ที่ฝ่าฝืนก็มีความผิด แม้ว่าโทษจะไม่ได้หนักหนาเท่าไร เป็นโทษปรับ แต่ก็โทษอาญา จะทำให้มีประวัติติดตัวไป ว่าเคยถูกศาลพิพากษาลงโทษหรือเคยได้รับโทษทางอาญามาแล้วก็ดี อย่างนี้เป็นต้น ก็ล้วนไม่ดีทั้งสิ้น

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก จุดมุ่งหมายของกฎหมายก็ต้องการที่จะให้ความคุ้มครองเด็ก มีอยู่ 2 สถานะ

1. เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ คือ เด็กบางคนไม่ใช่เป็นความผิดของเขา คือไม่ใช่ตัวของเขาเองที่ไปมีความประพฤติที่เหลวไหล เพียงแต่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม หรืออาจจะเป็เด็กกำพร้า เด็กที่ไม่มีพ่อแม่อุปการะเลี้ยงดู เด็กเร่ร่อนเร่ไม่มีที่อยู่อาศัย ถูกทอดทิ้ง อาจจะเป็นเด็กพิการ เด็กที่อยู่ในสถานะป่วยเจ็บไข้ หรืออยู่ใน

ฐานะที่ยากลำบาก ฯลฯ เด็กเหล่านี้จึงจะต้องได้รับความช่วยเหลือจาก
ภาครัฐ

ฉะนั้นพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กก็ให้ความคุ้มครอง
ในส่วนนี้ ซึ่งคำว่าเด็กตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ เรื่องของอายุใน
กฎหมายต่างๆ ก็ต้องดูเหมือนกันว่า ในกฎหมายแต่ละฉบับจะมีคำ
นิยามศัพท์ คือ การให้ความหมายของคำ ว่าคำที่ใช้ในกฎหมายนี้
หมายความว่าอย่างไร

ตัวอย่างเช่น คำว่าเด็ก ในกฎหมายแต่ละฉบับก็
กำหนดไว้ไม่เหมือนกัน ในกฎหมายศาลเยาวชน เด็กหมายถึงบุคคลที่
อายุยังไม่เกิน 15 ปี แต่ถ้าเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ต้องการที่
จะให้ความคุ้มครองเด็ก จะไม่ใช่ คำว่าเยาวชน ในกฎหมายฉบับนี้จะใช้
คำรวมๆ ว่า เด็ก ทั้งหมด ฉะนั้นเด็กที่จะได้รับความคุ้มครอง คือ เด็กที่
อายุต่ำกว่า 18 ปี ก็จะได้รับ การสงเคราะห์ช่วยเหลือจากรัฐ ให้ศาลเข้า
มาใช้อำนาจในการสั่งการหรือดำเนินการได้

2. เด็กที่ต้องการได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ มักจะ
เป็นเด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิดได้ง่าย

ตัวอย่างเช่น เด็กมีความประพฤติไม่เหมาะสม เช่น
หนีโรงเรียน ถึงเวลาเรียนแล้วหนีเรียนไม่อยู่ในห้องเรียน เกเรวนกันไป
อยู่ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม หรือส่งเสียงรบกวนผู้อื่น เหล่านี้ถือว่าเป็น
เด็กกลุ่มเสี่ยง ก็อยู่ในอำนาจที่จะมีเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการพาตัวไปได้
จะส่งตัวไปให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ จะต้องส่งตัวไปคุ้มครองสวัสดิภาพ
การคุ้มครองสวัสดิภาพก็มีด้วยกันหลายประการ เช่น เรียกผู้ปกครอง

มาตกลงร่วมกัน ตรงนี้ก็ไม่นึก เพราะเราจะรู้สึกว่าทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองของเราเสียใจ ว่าเรามีความประพฤติไม่ดีถูกเรียกไปตักเตือน หรืออีกประการหนึ่งคือ ถึงขนาดอาจจะมีความจำเป็นต้องแยกเราส่งไป อยู่ในสถานที่เพื่อเข้าไปอบรมช่วงระยะหนึ่งก็มี ตรงนี้ก็สำหรับ พฤติกรรมที่มีความไม่เหมาะสมอย่างมาก

ข้อห้ามและหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสิทธิเด็ก ตรงนี้มี หมายความว่าเด็ก ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ได้รับความคุ้มครอง มีการห้ามไม่ให้กระทำต่อเด็กอยู่หลายประการด้วยกัน คือ

สำหรับผู้ปกครอง พ่อแม่เราก็เป็นผู้ปกครอง หรือการ รับมาเป็นบุตรบุญธรรม พ่อแม่บุญธรรม ก็อยู่ในฐานะผู้ปกครอง รวมถึง ผู้ที่อุปการะเลี้ยงดูก็จะอยู่ในฐานะผู้ปกครองในประเด็นนี้ด้วย สิ่ง ที่กฎหมายห้ามผู้ปกครองกระทำ คือ

1. ห้ามทอดทิ้งเด็ก ไปละทิ้ง โดยไม่ดูแลให้การเลี้ยงดู ที่เหมาะสม ตรงนี้ก็เป็นหน้าที่ของพ่อแม่ที่จะต้องให้การเลี้ยงดูอย่าง เหมาะสม

2. ห้ามไปปฏิบัติต่อเด็ก ในลักษณะที่เป็นการขัดขวาง การเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก เช่น เด็กพึงจะต้องได้รับการ ออกกำลังกาย ไปเล่นกีฬาอะไรก็ได้ ห้ามไม่ให้มีการพัฒนาการก็ได้

3. ห้ามสุดห้ามปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะการเลี้ยงดูโดย มิชอบ เช่น สมัยก่อนอยู่ต่างจังหวัด น้ำประปาไปไม่ถึง ไปให้เด็กอายุ

12 – 13 ปี ไปแบกถังขนน้ำเดินไปวันหนึ่งหลายๆ รอบ ระยะทางไกลๆ ตรงนี้ก็ไม่ดี เป็นเรื่องของการขัดต่อพัฒนาการเจริญเติบโตด้วย เพราะถ้าแบกน้ำหนักอะไรมาๆ ในวัยที่ยังไม่เหมาะสมร่างกายก็จะถูกกดทับแทนที่จะสูงขึ้นพัฒนาการก็ไม่ดี สุขภาพร่างกายก็จะมีปัญหาติดตามมา การกระทำต่างๆ เหล่านี้ถือว่ามีความผิดมิโทษ

ส่วนตัวเด็กนักเรียนเองก็มีบทห้ามไว้โดยเฉพาะ คือ

1. ห้ามซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่
2. ห้ามเข้าไปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

หน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่พึงจะต้องกระทำ คือ อยู่ในส่วนที่จะต้องส่งเสริมเรื่องความประพฤติ ของนักเรียน นักศึกษา จะต้องจัดให้มีระบบงาน กิจกรรมต่างๆ โครงการวันนี้ก็ถือเป็นกิจกรรมที่ตัวอย่างหนึ่งได้ความรู้ ถือเป็นกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาโรงเรียนจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น

หน้าที่ของนักเรียนกฎหมายก็บัญญัติไว้ว่า นักเรียนจะต้องประพฤติตามระเบียบของโรงเรียน หรือสถานศึกษา ถ้าฝ่าฝืนไม่กระทำตามระเบียบของโรงเรียนก็จะมีเจ้าหน้าที่รักษาการตามกฎหมายนี้มีอำนาจในการที่จะนำตัวนักเรียน ไปมอบให้กับผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ฝ่ายผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการสอบถาม อบรมสั่งสอน และอาจจะมีการลงโทษและแจ้งให้ผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือน หรือสั่งสอนอีกระดับหนึ่งก็ได้

คำถามที่พบบ่อย

ในส่วนของการกระทำความผิดอาญา ที่มีคำถามอยู่บ่อยครั้งเวลาที่ไปบรรยายหรือไปสอนที่ไหน 2 เรื่องด้วยกัน เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ คือ เรื่องกระทำชำเรา และ พรากผู้เยาว์

ถ้าเด็กกับเด็กกระทำชำเรา ถามว่าแล้วจะมีความผิดหรือไม่ แล้วใครผิดหญิงหรือชายผิด ส่วนใหญ่ในสังคมไทย มีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเพศฝ่ายหญิงจะเป็นฝ่ายที่มีความรู้สึกว่าถูกกระทำ ฉะนั้นถ้ามีเรื่องมีราวเกิดขึ้นพ่อแม่ฝ่ายหญิง ก็พยายามที่จะต้องเอาเรื่องเอาราวกับฝ่ายชาย แต่อยากจะบอกว่าดั้งเดิมนั้น โดยความผิดฐานกระทำชำเราตามกฎหมายเดิม ผู้ที่มีความผิดฐานกระทำชำเราต้องเป็นฝ่ายชายไปกระทำต่อหญิง ในกฎหมายเดิมบัญญัติว่า ผู้ใดกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาตนเป็นความผิด ซึ่งในปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกไป แล้วเปลี่ยนใหม่ในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา หญิงกับหญิงก็ผิด ชายกับชายก็ผิด แล้วหญิงก็ข่มขืนชายได้ ซึ่งมีบัญญัติใหม่ว่า ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น ดังนั้น ผู้ใดจึงหมายถึงใครหรือเพศไหนก็ได้ และคำว่าผู้อื่นก็เช่นเดียวกันไม่บ่งบอกเพศ จะเป็นเพศไหนก็ได้ ดังนั้นตรงนี้ฝ่ายหญิงเองก็อาจจะเป็นผู้ที่กระทำความผิดก็ได้ ฉะนั้นเวลาที่มีเรื่องมีราวขึ้นมาแล้วอย่าคิดว่าฝ่ายหญิงจะต้องเอาเรื่องเอาราวจากฝ่ายชาย ในเรื่องของความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือในเรื่องข่มขืนกระทำชำเรา

ในเรื่องของกรณีถ้าไม่ข่มขืน คือ ถ้าไปกระทำชำเรา โดยความสมัครใจ หากผู้ใดกระทำชำเราเด็กที่อายุไม่เกิน 15 ปี เห็นหรือไม่คุ้มครองเด็กไม่เกิน 15 ปี ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะยินยอมหรือไม่

ยินยอมก็ตาม ตรงนี้ถึงจะยอมก็ผิดไม่ต้องไปถึงขั้นข่มขืนกัน ปัญหาก็คือว่า ถ้าเป็นวัยรุ่นอายุ 14 ปีกว่าๆ ยังไม่เกิน 15 ปี ทั้งฝ่ายหญิงและชายสมัครใจมีเพศสัมพันธ์กัน ถามว่ามีความผิดหรือไม่ ถ้าผิดใครจะผิด จะถูกดำเนินคดีอย่างไร ตรงนี้เนื่องจากว่าต่างฝ่ายก็ต่างอายุไม่เกิน 15 ปี ฉะนั้นจะผิดทั้งคู่ คดีอาญาเป็นคดีอาญาแผ่นดิน หมายความว่า เป็นความผิดต่อแผ่นดิน ไม่ได้เป็นความผิดส่วนตัว ถึงแม้ว่าคู่กรณีอาจจะไม่ติดใจเอาความกันก็ไม่สามารถยอมความกันได้ แต่มีข้อยกเว้นอยู่ถ้าไปกระทำชำเราต่อเด็กที่อายุเกิน 13 ปี แต่ไม่เกิน 15 ปี โดยเต็มใจหรือสมัครใจกัน ต้องได้รับอนุญาตให้สมรส ถ้าจะไม่ต้องรับโทษคดีอาญาก็ต้องอยู่ในเงื่อนไขเหล่านี้ด้วย

ในเรื่องพราก หมายถึง การที่มีการชักชวนหรือพาไป สมมติว่าเป็นเด็กด้วยกันทั้งคู่ แล้วเกิดชวนกันไป ชวนกันหนีพ่อแม่ไป ตรงนี้ไม่เกี่ยวกับเพศ ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องไปมีเพศสัมพันธ์กัน ผู้หญิงกับผู้หญิงก็ชวนกันไปได้ ไม่อยากอยู่กับที่บ้านแล้วไม่มีความสุข ชวนกันหนีพ่อแม่ไปเที่ยวต่างจังหวัดกัน ไปไหนต่อไหนกันโดยที่พ่อแม่ไม่ได้อนุญาตให้พาไป อย่างนี้ในทางกฎหมายเรียกว่า เป็นการพรากผู้เยาว์แล้ว เกิดคำถามขึ้นมาอีกว่า ชวนกันไปทั้งคู่แล้วใครผิด คำตอบคือ ผิดทั้งคู่ และก็เป็นความผิดอาญาแผ่นดินเช่นกัน และต้องระงับยอมความไม่ได้ และไม่มีข้อที่จะยกเว้น ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าแปลกใจ ถ้าพ่อแม่เกิดไม่ติดใจเอาความเพราะจริงๆ แล้วเรื่องพรากให้ความคุ้มครองพ่อแม่ผู้ปกครอง คล้ายๆ ว่าเขามีสิทธิในการที่จะเลี้ยงดูเรา เขาเป็นพ่อแม่ก็ตั้งความหวังไว้ว่าจะได้อุปการะเลี้ยงดู ให้การศึกษา ปรากฏว่าก็มีใครมาชวนไป มาพากันไปทำให้เขาไม่มีเสรีภาพในการเลี้ยงดูลูก สมมติพ่อแม่เข้าใจแล้วให้อภัยกันมายอมความกัน คำตอบคือ ยอมความไม่ได้

ตรงนี้เป็นเด็กๆ ก็ต้องพึงระวัง ขวนกันหนีพ่อแม่ไปเที่ยวต่างจังหวัด 1 – 2 สัปดาห์ หรือ 1 วัน ก็เป็นพรากได้ ยิ่งงก้อย่าให้เกิดตรงนี้ ขออนุญาตพ่อแม่ไว้จะดีกว่า ก็ขอให้หลีกเลี่ยงการกระทำอะไรที่ผิดกฎหมายก็ไม่ได้ทั้งนั้น เป็นต้น

ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รองศาสตราจารย์สุธินี รัตนวราห : เรื่องขอ Pre – degree ก็คือการให้ได้เรียนล่วงหน้าก่อน โดยที่ปกติแล้วการที่จะได้มีโอกาสที่จะเรียนปริญญา จะต้องจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่เนื่องจากหลักสูตรที่ท่านอาจารย์รังสรรค์ แสงสุขเป็นผู้คิดริเริ่มขึ้นมาได้อย่างประสบความสำเร็จอย่างมากและเป็นผลดีกับลูกหลานทั้งหลายด้วย เนื่องจากว่ามีโอกาสที่จะได้เรียนก่อน “เรียนก่อน จบก่อน” คือ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็ไปสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง จะเป็นคณะอะไรก็ได้ อยากจะรู้กฎหมายอะไรเพิ่มเติมก็ไปคณะนิติศาสตร์ หรือใครอยากจะเรียนด้านการเมืองการปกครองก็ไปคณะรัฐศาสตร์ มีหลากหลายคณะมากมาย การไปสมัครเรียนก็ไปสมัครระบบที่เรียกว่า Pre – degree ไม่ต้องไปกลัวว่าความรู้จะด้อยกว่าพวกที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วไปเรียน เพราะว่า เรียนเหมือนกันข้อสอบเดียวกัน สอบพร้อมกัน ลูกหลานทั้งหลายไม่ต้องไปนั่งเรียนเพราะมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นตลาดวิชา ไม่ได้บังคับว่าต้องเข้าไปเรียนในชั้นเรียน แต่ถ้าอยากจะไปนั่งในชั้นเรียนก็สามารถที่จะไปนั่งเรียนได้ วันไหนที่ไม่มีเรียน ว่าง หรือเสาร์อาทิตย์ จะเข้าไปชั้นเรียนฟังอาจารย์บรรยายก็ได้ เมื่อไปลงทะเบียนเรียนสอบได้แล้วกับหน่วยกิตเอาไว้ จะเรียนเท่าไรก็ได้ตามเกณฑ์โดยปกติแล้วเทอมหนึ่งก็จะไม่เกิน 24 หน่วย

กิต แต่เราก็ไม่ต้องไปลงให้ถึง เพราะเราก็มีภาระที่จะต้องเรียนตรงนี้ด้วย ก็เรียนไปเก็บหน่วยกิตไป จนกระทั่งพอจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปสมัครเรียนมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตอนนี้เป็นนักศึกษาเต็มตัว หน่วยกิตที่เก็บไว้ได้ ก็เอามาโอนเข้าได้ทั้งหมดเลย ก็เหลือที่บังคับอย่างน้อยที่สุดต้องเรียนประมาณหนึ่งเทอมเอาบรรยากาศเป็นนักศึกษาเสียหน่อย ก็คือเรียนให้ครบ ถ้าใครที่เก็บหน่วยกิตไปได้มากแล้วก็เหลือไว้ลงทะเบียนเรียนอีกหนึ่งเทอม แต่ถ้าใครเก็บได้น้อยกว่านั้นก็เรียนจนกว่าจะครบก็ประมาณ 140 หน่วยกิต แล้วแต่คณะ จนกระทั่งครบก็จะได้รับปริญญา บางคนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เรียนต่ออีก 1 ปี ขณะเดียวกันเพื่อนๆ ที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 เหมือนกันฟังจะไปเข้าเป็นนักศึกษาปี 1 พอผ่านไป 1 ปี เพื่อนก็ฟังจะจบปี 1 ระดับปริญญาตรี แต่นักเรียน Pre - degree ที่เป็นเพื่อนกันได้รับปริญญาบัตรแล้ว พอไปเรียนต่อปริญญาโท เพื่อนฟังจะจบปี 2 ปริญญาตรี พอเรียนปริญญาโทอีกประมาณ 1 ปีครึ่ง เพื่อนยังอยู่ปี 3 เราก็จบปริญญาโทแล้ว แต่ว่าไม่ต้องไปเร่งรัดตัวเอง เอาตามสบาย เอาตามสะดวก เอาตามความรู้สึก แล้วถ้าถามว่าจะกระทบหรือไม่กับการเรียนในระดับมัธยมที่กำลังเรียนอยู่นี้ เท่าที่ถามดูไม่กระทบแต่ยังเป็นผลดี คือ จะช่วยเสริม ปรากฏว่าหลายๆ เรื่องที่เพื่อนๆ ไม่ได้เรียน Pre - degree ความรู้ก็จะอยู่แค่ที่อาจารย์สอนในระดับมัธยม แต่ว่าเราพัฒนาไประดับอุดมศึกษาแล้ว ตรงนี้ก็จะช่วยมาเสริมทำให้เราเข้าอกเข้าใจวิชาเรียนในระดับมัธยมของเราเพิ่มขึ้น การเรียนก็ดีขึ้น

รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข : เรื่องที่เรียกว่า Pre - degree หมายความว่าเราเรียนเตรียมปริญญา เรียนเตรียม

ปริญญานี้ไม่ว่าคุณอายุเท่าไร อายุ 80 หรือ 16,17 ปี หรือเท่าไรก็ตาม ถ้าสอบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แล้ว ก็สมัครเรียน Pre – degree เรื่องนี้บางคนอาจจะถามว่าเด็กทำไมเรียนได้ แล้วผมถามว่าแล้วแก้แค่ไหนถึงจะเรียน เป็นต้น วิชาที่เรียนก็มีเทคนิคในการลงทะเบียน วิชาปี 1 ของมหาวิทยาลัยทุกแห่งจะคล้ายกันหมด ภาษาไทยเบื้องต้น ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ตอนเปิดขึ้นมาครั้งแรก เพื่อนครูเป็นอัยการพาลูกสาวมาเรียน คณะรัฐศาสตร์ ลูกสาวเป็น Pre – degree รัฐศาสตร์ ลงคนละ 5 วิชา เพื่อที่จะได้มาตีหัวลูกเขา ปรากฏว่าซื้อตำราไปเรียนแล้ว ถึงเวลาสอบ พ่อก็มาสอบด้วย ก็สอบเล่มเดียวกัน ขอสอบเดียวกัน เสร็จเพื่อนครูก็มาหาครู บอกเพื่อนเราไม่มาส่งลูกอีกแล้ว ครูก็ถามทำไมไม่อยากมาส่ง บอกว่ามองหน้าลูกไม่ค่อยติด ปรากฏว่าที่ลงคนละ 5 วิชา พ่อได้ 2 วิชา ลูกได้ 5 วิชา เป็นต้น คุณสังเกตหรือไม่ ทำไมคุณเล่นเกมเก่งกว่าคุณพ่อคุณแม่ ทำไมถึงจำนั่นจำนี้ได้เก่งกว่า วิชาที่จะใช้ความจำ วิชาที่ไม่ได้ใช้ดุลยพินิจอะไรมากมาย วิชาที่ไม่ต้องใช้ประสบการณ์ในทางสังคม วิชาเหล่านี้คุณสามารถเรียนได้ทั้งนั้น อย่างภาษาอังกฤษคุณเรียนไปได้ทั้ง 4 เล่มแล้ว 2 ปีเท่านั้น แล้วเรายังมีระบบเสริมอีก e – testing ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง หมายความว่าลงทะเบียนไว้ แล้วก็เอาวิชานั้นมาอ่านคุณก็ดูว่าพร้อมที่จะสอบหรือไม่ หรือจะทดลองก่อนเพราะเราไปเรียนปีแรก ก็ไปทดลองสมัครสอบ e – testing ก็เข้าไปจะเป็นช่องให้เรา นั่งอยู่เพื่อนก็นั่งอยู่ใกล้ๆ กัน แต่ว่าข้อสอบที่ออกมา แม้ว่าสอบวิชาเดียวกันข้อสอบก็ไม่เหมือนกันโดยเครื่องเลือกออกมา เคยเห็นเกมเศรษฐีหรือไม่ ข้อสอบออกมาก็จะมีราคา ข้อสอบนี้ครึ่งคะแนน ข้อสอบนี้หนึ่งคะแนน มีราคา ฉะนั้นคุณก็เลือก พอไปลงทะเบียนสอบ พอเข้าไปนั่งก็กดแสดงตน รูปของคุณก็จะขึ้นมา ระบบก็จะทำงาน แล้วก็

บอกว่าพร้อมที่จะสอบแล้วยัง พอบอกพร้อมก็ให้เต็มเวลาไป นักศึกษาก็จะกดตัวเลือกจะเลือกตัวไหน พอสอบเสร็จจอออกมาไม่เกิน 2 นาที ก็จะรู้ผล ว่าตกหรือได้ ถ้าสอบได้ก็จะเอาไปลงทะเบียนไว้ให้ ถ้าตกก็สามารถไปสอบใหม่ได้อีก ตรงนี้คือระบบ e - testing ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงนำมาใช้ก่อนที่ไหนๆ ทั้งหมด และมีระบบเทียบโอน ใครเรียนอาชีวะมา ใครเรียนการศึกษานอกโรงเรียนมา หรือเรียนอะไรมาก็แล้วแต่ ถ้ามีวิชาที่เทียบโอนกันได้ก็สามารถเทียบได้อย่างในมาตรา 15 พระราชบัญญัติการศึกษา บัญญัติว่า ให้เทียบโอนการเรียนรู้ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ตามอัธยาศัย นอกกระบบ หรือในระบบ สามารถเทียบโอนได้ กฎหมายบังคับไว้ จริงๆ แล้วพวกคุณควรที่จะรู้กฎหมายข้อนี้ เพราะต่อไปมหาวิทยาลัยใดก็ตาม ถ้าไม่ให้เทียบโอนให้ผู้ปกครองไปฟ้องศาลปกครองว่าบังคับให้เทียบโอนได้เลย เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น เขาทรายต๋อยมวยเก่ง จบแค่มัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็บอกเขาทรายมาเรียนเถอะ เขาทรายก็บอกจะมาเรียน แล้วเมื่อเขาทรายมาเรียนจะได้เทียบโอนอะไรบ้าง เทียบโอนมวยไทย 4 เล่ม 12 หน่วยกิต มวยสากลอีก 4 เล่ม รวมเป็น 24 หน่วยกิต แค่นี้เข้ามาก็โอนได้เลยเพราะเขาเก่ง ต๋อยมวยเก่งจนไม่มีใครสู้ เขาทรายเข้ามาเรียนใครจะไปสอนเขาทราย ก็ต้องถือว่าเขาเรียนรู้ดีแล้ว ตรงนี้ก็ให้เทียบโอนไป การออกกำลังกายอีก 4 เล่ม รวมเป็น 36 หน่วยกิต โอนได้ 36 หน่วยกิตแล้ว ยังต่อไปอีกในวิชาเกี่ยวกับสุขศึกษา วิชาเกี่ยวกับการแข่งขัน วิชาเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันมวยโดยทำเล่ม ทำแฟ้ม ทำรายงาน เป็นต้น หรือคุณเรียนรำ เรียนนาฏศิลป์ ในโรงเรียนราชวินิตบางเขน คุณเรียนได้ถึงชั้นไหน คุณได้รับรางวัล คุณประกวดชนะเลิศรายการต่างๆ คุณ

ก็สามารถไปเทียบโอนได้ เวลาเข้าไปเรียนก็ทำให้คุณสามารถเพิ่มหน่วยกิตได้ แล้วยังสามารถจบได้ก่อนที่จะจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 อีกด้วย

แต่ในระเบียบของมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าแม้ว่าจบแล้วก็อยากจะให้มีบรรยากาศของการเป็นนักศึกษาอยู่บ้าง ต้องให้เรียนอีก 1 เทอม อาจจะลงวิชาเดียวหรือสองวิชาก็ได้ ซึ่งถ้าเก็บได้หมดแล้วก็เลือกหาวิชาอื่นอะไรก็ได้ลงทะเบียน เป็นต้น

ตอนนี้มีผู้ว่าราชการจังหวัดที่จบจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงไป มีอายุเพียง 38 ปี และในจังหวัดอีกหลายๆ จังหวัดก็จะมาจากพวก Pre – degree จะไปแทนที่ เพราะว่าพวก Pre – degree ลองคิดดูสมมติว่า ถ้าคุณจบ Pre – degree ตอนอายุ 18 ปี คือ พอจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ 4,5 ก็แล้วแต่ เข้าไปเรียน เรียนไปสอบไปอย่าไปกังวล คุณเรียนมหาวิทยาลัยอื่นคุณก็ยังเรียนมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ และจะได้ปริญญา 2 ใบด้วย ก็จะสามารถเลือกได้ แล้วก็จะมีตัวเองว่าคุณชอบอะไรจริงๆ อยากที่จะทำงานอะไร เดียวนี้คนอื่นเขาจบกัน 2 ปริญญา 3 ปริญญา ปริญญาเดียวธรรมดาмаก ฉะนั้นถ้าคุณจบก่อนเพื่อน 3 ปี คือพูดง่ายๆ คุณก็สามารถรับราชการก่อนเพื่อนตั้ง 3 ปี สมมติเราจบปริญญาตรีอายุ 18 ปี และไปสอบเข้าปลัดอำเภอคุณเป็นปลัดชั้นต้น อายุ 18 ปี ในขณะที่เพื่อนคุณยังเป็นอะไรอยู่ในมหาวิทยาลัย พอคุณไปเป็นปลัดอีกระดับหนึ่ง ประมาณระดับเจ้าเมืองเพื่อนคุณฟังจะมาหรืออาจจะไม่ได้เข้าอย่างนี้เป็นต้น หรือจะทำงานธรรมดาก็ตามแต่ ถ้าคุณอายุ 18 ปีเข้าทำงานบริษัทคุณก็รับผิดชอบในฐานะที่จบปริญญาตรี คุณทำงานไป 3 ปี คงจะเป็นหัวหน้าแผนกแล้วเพื่อนเข้ามาฟังจะมาเริ่มต้นแทนที่คุณ คุณตำแหน่งอาวุโสกว่าถึง 3 ปี

ห่างกันมาก ตรงนี้เป็นวิธีคิดที่เราทำอยู่ มหาวิทยาลัยอื่นดำเนินการไม่ได้ เพราะมหาวิทยาลัยอื่นเป็นระบบบังคับเวลาเรียน ตรงนี้แตกต่างมากเอาไว้เป็นความรู้ เพราะต่อไปคุณจะได้เรียนสูงขึ้นไป มีลูกมีหลาน คุณก็จะได้มีความรู้ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงไว้ว่า ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงนั้น ห้ามสอบเข้า กฎหมายห้ามเอาไว้เลยห้ามไม่ให้สอบเข้า พูดง่ายๆ คือ เดินเข้าสอบออก มีคนถามบอกว่า เรียนอย่างมหาวิทยาลัยรามคำแหงจะไปมีความรู้อะไร บอกอยากรู้ว่ามีความรู้อย่างไรไปสอบกับเขาดู หรือพาลูกไปเรียน Pre - degree แล้วจะได้รู้ลึกถึงความรู้จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่ต้องวิตกเพราะมาตรฐานอยู่ที่ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นผู้ตีราคาว่าหลักสูตรนี้ที่จบไป ถ้าเป็นราชการจ้างด้วยเงินเดือนเท่าไร ตรงนี้เรียกว่า คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) รับรองหรือตีราคาให้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยใดก็ตามจบชั้นปริญญาตรีที่ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) รับรองก็มีศักดิ์และสิทธิเท่าเทียมกัน ดังนั้นลูกๆทั้งหลายจะบอกว่า ถ้าความพากเพียรอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น มีคนพูดกันมานานแล้ว คุณจะเป็นคนเกิดจากที่ไหนก็ตามแต่ จากยอดไม้หรือยอดไผ่ก็แล้วแต่ แต่สิ่งสำคัญของมนุษย์ คือ มีศักดิ์และสิทธิเท่าเทียมกัน คำว่าศักดิ์และสิทธิเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่เราต้องไม่ไปดูถูกคนอื่น เราจะต้องมองว่าคนอื่นก็มีศักยภาพ เราก็มียุทธภาพ แล้วเราจะไปท้อแท้ ท้อถอยทำไมและให้เราถือว่าเราเป็นครูคนละอย่าง กับเพื่อนกับครูหรือกับใครก็แล้วแต่นั้นเป็นครูคนละอย่าง เราอยู่ในสิ่งที่เขาไม่รู้ หรือเขาไม่รู้ในสิ่งที่เราไม่รู้ เป็นต้น โอกาสที่จะเรียน Pre - degree ได้ในประเทศมีแห่งเดียว และในต่างประเทศยังไม่มีระบบนี้ และถ้าใครจะเรียนนานาชาติ ครูแนะนำว่าให้ไปเรียนนานาชาติมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ซึ่งใช้ฝรั่งทั้งสิ้นเป็นผู้สอนไม่ได้ใช้คนไทยสอนเลยเอามาจาก แคนาดา สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เป็นต้น ค่าเรียนก็ถูกมีอาจารย์พิเศษที่เป็นศาสตราจารย์จากต่างประเทศมาสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ร้อยกว่าคน มากที่สุดในประเทศไทย ฉะนั้นให้คุณหาความรู้ แล้วก็พิสูจน์ให้ได้ว่าหลักสูตรที่จะเรียนนั้น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ตีราคาหรือรับรองแล้วหรือยัง ถ้ายังไม่รับรองก็มีความเสี่ยงเรียนไปแล้วรับรองทีหลังก็ตีไป ถ้าไม่รับรองใบปริญญาอันนี้ไร้ค่าเลย แต่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงรับรองทั้งหมด
